

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖS
IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 2, 6, 8, 21, 22,
23, 24, 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS)
(TAP-20-473 ; TAIS NR. 20-649(2))**

2020-04-08 Nr. NV-999

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant teisinio aiškumo, o taip pat ir Įstatymu projektu keičiamo Energetikos įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 2 str. 6¹ dalies suderinimo su Darbo kodekse vartojamais terminais (kaip antai „vadovaujantis darbuotojas“/ „darbuotojas“), siūlome keičiamo įstatymo 2 str. 6¹ dalį dėstyti taip:
„6¹. Energetikos darbuotojas – energetikos įmonės vadovaujantis darbuotojas (tai energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo veiklai, inžinerinių kategorijų darbuotojas, vadovaujantis ir (ar) vykdomas energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo darbus) ir darbuotojas tiesiogiai vykdomas energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo darbus.“
2. Manytume, kad formuluoję „pageidaujamas vykdyti veiklas ir darbus“, vartojama keičiamo įstatymo 2 str. 6² dalyje galėtų būti keičiama į „pagal sulygėtą darbą“, taip kad ji atitiktų Darbo kodekse vartojamas formulutes (žr. pvz. Darbo kodekso 36 str.).
3. Kyla abejonių dėl keičiamo įstatymo 8 str. 3 dalies nuostatos, kurioje siūloma nustatyti, kad „Taryba turi teisę visas arba dalį savo funkcijų, nustatytų šio straipsnio 11 dalies 7¹, 21 ir 30 punktuose, pavesti vykdyti Tarybos pirmininkui arba Tarybos nariui“ pagrįstumo. Atkreiptinas dėmesys, kad Energetikos įstatymo 8 str. 11 d. 7 punkte nustatyta funkcija būtų priskirta išimtinai Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) kompetencijai, tuo tarpu Energetikos įstatymo 8 str. 11 d. 7¹ punkte nustatytą funkciją Taryba galėtų deleguoti Tarybos pirmininkui arba Tarybos nariui, nors abi šios funkcijos (t.y. nustatytos 8 str. 11 d. 7 punkte ir 8 str. 11 d. 7¹ punkte) pagal savo pobūdį yra vienodos. Taip pat, tokio pobūdžio funkcijų, kaip „išduoda energetikos veiklos leidimus, juos keičia, sustabdo leidimų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina leidimų galiojimą, prižiūri ir kontroliuoja energetikos įmonių leidimais reguliuojamą veiklą;“ perdavimas kitiems asmenims galėtų kelti ir tam tikrų praktinių problemų, pvz (1) kaip bus sprendžiami atvejai dėl šios funkcijos apimtųjų perdavimo - ar ji būtų perduodama dėl visų ūkio subjektų, ar tik dėl dalies, t.y. vykdomas tam tikrą atranką (tuomet galėtų kilti klausimas dėl subjektų diskriminavimo, proceso nuoseklumo nebuvimo ir pan.); (2) kaip bus įgyvendintas Tarybos pirmininko ar Tarybos nario priimtų sprendimų (pvz. dėl leidimo panaikinimo) apskundimas teisimine/ikiteisimine tvarka ir pan.
4. Keičiamo įstatymo 8 str. 3 dalyje siūloma, be kita ko, nustatyti, kad tam tikras Tarybai nustatytas vykdyti funkcijas (Energetikos įstatymo 8 str. 11 dalies 20, 22, 23, 24 punktuose nustatytas funkcijas) būtų galima deleguoti vykdyti Tarybos darbuotojui. Atkreipiame dėmesį, kad visi Tarybos darbuotojai, kurie sudaro Tarybos administraciją, yra įdarbinti tam, kad padėtų Tarybai įgyvendinti jos funkcijas, o situacija, kai atskiri Tarybos darbuotojai veiktų Tarybos vardu, manome, neatitiktų Energetikos įstatymo 8

- str. 3 d., kurioje nustatyta, kad Taryba yra kolegiali, iš penkių Tarybos narių sudaryta institucija.
5. Vertindami keičiamo įstatymo 21 str. 9 dalies nuostatą, kurioje siūlomi nustatyti rinkliavos nemokėjimo atvejai, atkreipiame dėmesį, kad šie atvejai yra Rinkliavų įstatymo 6 str. reguliavimo dalykas.
 6. Siūlome keičiamo įstatymo 28 str. 3, 4, 5 dalyse vartojamą nuostatą „teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus“ keisti į „teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos ir kitus energetikos veiklos reikalavimus“, tam, kad nebūtų vartojamos besidubliuojančios nuostatos „teisės aktų“ ir „kitų teisės aktų“.
 7. Siūlome įvertinti, ar keičiamo įstatymo 28 str. 6 d. antrame sakinyje formuluotė „inžinierinių kategorijų darbuotojai“ neturėtų būti tikslinama papildant žodžiais „vadovaujantis ir (ar) vykdomas energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo darbus“ (pagal keičiamo įstatymo 2 str. 6¹ dalyje siūlomą nustatyti sąvoką).
 8. Keičiamo energetikos įstatymo 28 str. 8 d. 2 punkte siūloma nustatyti, kad tam tikros kategorijos darbuotojai galėtų būti atestuojami energetikos įmonės vadovo sudarytoje energetikos darbuotojų atestavimo komisijoje, tačiau jokių kitų nuostatų, susijusių su šia komisija keičiamame įstatyme nėra nustatoma, pvz. kaip ši komisija bus sudaroma; ar įmonės vadovas turės diskreciją nuspręsti, kuriais atvejais darbuotoją galės atestuoti komisija, o kuriais – įstaiga; kokiais reikalavimais vadovaudamasi ši komisija atliks darbuotojų atestavimą. Atsižvelgiant į tai, kad tokios komisijos veikla bus iš dalies susijusi su tam tikrais reikalavimais, kurių pagrindu bus galima taikyti tam tikrus ribojimus asmenims, pvz. nuspręsti, ar darbuotojas tinkamas eiti sulygtą darbą ar ne - todėl pagrindinės nuostatos, susijusios su energetikos darbuotojų atestavimo komisijos veikla turėtų būti nustatytos įstatyme. Analogiška pastaba taikoma ir dėl Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo, apie kurį yra kalbama keičiamo įstatymo 28 str. 8 d. 3 punkte - pagrindinės nuostatos, susijusios su darbuotojų atestavimu, pagal kurias būtų galima riboti tam tikras darbuotojų teises (pvz atvejai, kada išduodamas arba neišduodamas pažymėjimas ir pan.) turėtų būti nustatytos įstatyme.
 9. Keičiamo įstatymo 28 str. 8 d. 4 punkto antrame sakinyje vietoj formuluotės „energetikos įmonei atlikus <.....> atestavimą“ atsižvelgiant į šio straipsnio 8 d. 2 punktą siūlome rašyti „energetikos įmonės vadovo sudarytai energetikos darbuotojų atestavimo komisijai atlikus <.....> atestavimą“, o žodžiai „ši pažymėjimą išdavusia“, manome, turėtų būti išbraukti.
 10. Svarstyta, ar terminas „organizuojant“, nurodytas keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. yra tinkamas – siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga šios dalies nuostatą išdėstyti taip: „Tarybos pagrindinės funkcijos energetikos darbuotojų atestavimo srityje“.
 11. Manome, kad keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 2 punktu, kuriuo siūloma nustatyti, kad energetikos darbuotojų bendruosius reikalavimus nustatys Taryba, tvirtindama Bendrąją energetikos darbuotojų atestavimo schemą, būtų nukrypstama nuo Energetikos įstatymo 28 str. 2-5 dalyse nustatyto reguliavimo, kuriose yra įtvirtinti energetikos darbuotojų bendrieji reikalavimai, susiję su išsilavinimu ir darbo patirtimi bei nuo keičiamo įstatymo 28 str. 2 ir 6 dalių, kuriose įtvirtinta, kad poįstatyminiuose teisės aktuose turėtų būti įtvirtinti tik specialieji kvalifikaciniai reikalavimai, taikomi energetikos darbuotojams ar energetikos vartojimo auditą atliekantiems specialistams.
 12. Keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 2 punkte vietoj besidubliuojančių žodžių „rengia, tvirtina, tikslina“ siūlome vartoti „tvirtina“, taip pat šiame punkte reikėtų patikslinti žodį „jiems“ atskleidžiant jo turinį. Keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 2 punkto antrąjį sakinį siūlome dėstyti taip: „Bendra atestavimo energetikos darbuotojų schema ne rečiau kaip kartą arba prireikus peržiūrima ir esant poreikiui tikslinama“.

13. Svarstyti ar keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 2 p. nuostata dėl tam tikrų duomenų skelbimo neturėtų būti susieta su 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).
14. Abejotume, ar keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 4 punkte siūloma nustatyti Tarybos funkcija yra susijusi su energetikos darbuotojų atestavimu. Be to, šioje nuostatoje formuluotę „kurie turi būti periodiškai peržiūrimi ir atnaujinami“ siūlome keisti į „kurie, jiems pasikeitus, turi būti peržiūrimi ir atnaujinami“.
15. Keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 5 punkte vietoj žodžio „nustato“ siūlome rašyti „tvirtina“, bei atsisakyti žodžio „tvarkos“.
16. Manome, kad keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. 6 punkte nustatyta Tarybos funkcija yra perteklinė, nes ji yra įtvirtinta keičiamo įstatymo 8 str. 11 d. 7¹ punkte. Kartu atkreipiame dėmesį, kad visos Tarybos funkcijos yra įtvirtintos Energetikos įstatymo 8 str. 11 dalyje, todėl ir funkcijos, nurodytos keičiamo įstatymo 28 str. 9 d. galėtų būti Energetikos įstatymo 8 str. 11 dalies reguliavimo dalykas.
17. Vertindami keičiamo įstatymo 28¹ str. 3 d. 1 punkte siūlomą nustatyti reikalavimą „turi tokią struktūrą ir valdymą, kurie užtikrintų nešališkumą, leidžiantį vykdyti energetikos darbuotojų atestavimą“, atkreipiame dėmesį, kad pvz. įmonių valdymas yra sureglamentuotas atitinkamas įmonių teisinės formos reglamentuojančiuose įstatymuose, todėl nesant aiškių šios sąlygos kriterijų, nėra aišku, kaip įmonės ją turės įgyvendinti.
18. Keičiamo įstatymo 28¹ str. 4 d. 5 punkte yra suformuluota abstraktaus pobūdžio sąlyga „nediskriminuoti energetikos darbuotojų“, kurios turinys turėtų būti bent minimaliai atskleistas. Be to, visa keičiamo įstatymo 28¹ str. 4 d. 5 punkto sąlyga galėtų būti ne keičiamo įstatymo, o kitų teisės aktų (pvz. Energetikos darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo) sudedamoji dalis.
19. Keičiamo įstatymo 28¹ str. 4 d. 6 punkte, atsižvelgiant į to paties straipsnio 4 d. 7 punktą, brauktini žodžiai „ir kituose teisės aktuose“.
20. Manytume, kad keičiamo įstatymo 28¹ str. 5 d. nuostata, atsižvelgiant į keičiamo įstatymo 8 str. 11 d. 7¹ punktą yra perteklinė, be to ir neteisinga, nes leidimų išdavimas, jų galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas ir leidimų galiojimo panaikinimas yra reglamentuojamas Energetikos įstatymo 21 str.
21. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamo įstatymo tam tikri straipsniai įsigalioja nevienodai, Įstatymo projekto 10 str. 3 d. reikėtų nurodyti konkrečią datą iki kada įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turėtų būti parengti.

Teisės grupės patarėja

Audinga Galubickienė

